

**SURAT PEKELILING
PERBENDAHARAAN NEGERI PAHANG
BILANGAN 1 TAHUN 2017**

**GARIS PANDUAN PENYEDIAAN
CADANGAN ANGGARAN BAJET
TAHUN 2018**

1. TUJUAN

- 1.1. Tujuan Surat Pekeling ini adalah untuk memberi panduan kepada Pegawai Pengawal bagi penyediaan Anggaran Bajet Mengurus dan Pembangunan tahun 2018.

2. SENARIO EKONOMI DAN FISKAL NEGARA

- 2.1. Ekonomi Malaysia terus berkembang meskipun berhadapan dengan persekitaran luar yang mencabar termasuk pertumbuhan perlahan dan tidak sekata di kalangan ekonomi dunia ; harga minyak yang berterusan rendah dan peningkatan ketidaktentuan dalam pasaran kewangan antarabangsa. Pada tahun 2016, Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) mencatat pertumbuhan sebanyak 4.2% disokong oleh ekonomi domestik yang stabil.

- 2.2. Bagi tahun 2017, ekonomi Malaysia dijangka berkembang antara 4% dan 5% didorong oleh permintaan domestik yang kukuh serta peningkatan sektor eksport sejajar perkembangan ekonomi dunia dan perdagangan antarabangsa yang lebih baik. Perbelanjaan sektor swasta akan terus memacu pertumbuhan disokong oleh dasar pro-pertumbuhan fiskal dan kewangan akomodatif dalam persekitaran inflasi stabil.

- 2.3. Perbelanjaan sektor awam dijangka berkembang disokong oleh perbelanjaan modal oleh perusahaan awam. Dari sudut penawaran, semua sektor ekonomi diunjur mencatat pertumbuhan positif, dengan

sektor perkhidmatan dan pembuatan terus menjadi penyumbang utama kepada pertumbuhan ekonomi. Meskipun prospek ekonomi dan perdagangan dunia kekal positif, namun terdapat beberapa risiko yang boleh menjelaskan momentum pertumbuhan ekonomi negara. Risiko ini termasuk kadar pemulihan ekonomi yang perlahan dalam kalangan negara utama, volatiliti pasaran kewangan antarabangsa, perubahan geopolitik Amerika dan Eropah dan harga komoditi yang kekal rendah.

- 2.4. Harga minyak mentah global, Brent mencatat purata USD44.05 setong pada tahun 2016 berbanding purata USD52.40 setong pada tahun 2015. Dengan komitmen daripada Pertumbuhan Negara-Negara Pengeksport Petroleum (OPEC) dan bukan OPEC untuk menghadkan pengeluaran minyak dunia, harga Brent dijangka dalam trend meningkat pada tahun 2017. Sehingga 20 Februari 2017, harga Brent mencatat purata USD55.13 setong berbanding USD54.07 setong pada bulan Disember 2016.
- 2.5. Kerajaan komited dalam melaksanakan langkah konsolidasi fiskal untuk memastikan kedudukan kewangan negara terus kukuh dalam jangka masa sederhana dan panjang. Pelbagai inisiatif pembaharuan fiskal termasuk melaksanakan Cukai Barang dan Perkhidmatan (GST) pada 2015 serta langkah peningkatan hasil yang diperkenalkan pada 2016 seperti pengagihan semula dan proses bidaan spektrum telekomunikasi dijangka dapat mengimbangi penurunan kutipan hasil berkaitan minyak. Selain itu, Kerajaan juga telah melaksanakan rasionalisasi subsidi dan langkah mengoptimumkan perbelanjaan awam melalui penyusunan semula keutamaan program dan projek yang memberi kesan pengganda yang tinggi kepada ekonomi.
- 2.6. Bagi tahun 2016, paras defisit fiskal telah mencatat 3.1% daripada KDNK dan mencapai sasaran seperti yang telah ditetapkan. Paras defisit bagi tahun 2017 pula, disasarkan pada 3.0% daripada KDNK dan akan dikurangkan secara berperingkat pada tahun-tahun akan datang ke arah mencapai bajet hampir berimbang pada tahun 2020. Paras hutang Kerajaan Persekutuan dijangka terus terkawal dan tidak melebihi 55% daripada KDNK bagi menyediakan ruang fiskal untuk melindungi ekonomi negara daripada kesan negatif ketidaktentuan ekonomi global. Inisiatif pengukuran kedudukan fiskal yang berterusan adalah penting untuk memastikan kemampuan fiskal jangka panjang negara supaya penarafan kredit negara berada pada kedudukan yang baik dan tidak menjelaskan keyakinan para pelabur.

2.7. Pelaksanaan pelbagai program transformasi telah banyak membawa perubahan kepada landskap ekonomi negara termasuk keupayaan mengekalkan pertumbuhan melalui kepelbagaian struktur ekonomi dan meningkatkan daya saing. Peningkatan produktiviti, inovasi, kreativiti serta peluang penglibatan usahawan kecil dan sederhana akan terus ditekankan pada tahun 2018 bagi membuka ruang kepada rakyat untuk mengambil bahagian dalam menjana pertumbuhan ekonomi serta sama-sama menikmati kekayaan dan kemajuan negara.

3. SENARIO EKONOMI NEGERI

- 3.1. Kedudukan kewangan dan suasana ekonomi keseluruhannya bagi Negeri Pahang pada tahun 2014 mencatatkan prestasi Keluaran Dalam Negara Kasar Negeri Pahang pada 6 peratus berdasarkan harga malar 2010 iaitu sama dengan prestasi KDNK Negara. Prestasi KDNK ini menunjukkan pertumbuhan ekonomi yang sangat kukuh dengan kadar pengangguran yang rendah serta inflasi yang terkawal.
- 3.2. Prestasi ini disokong oleh pelaksanaan pelbagai projek dan transformasi yang dilaksanakan. Bagi tahun 2014 Negeri Pahang telah berjaya menarik pelabur-pelabur asing dan tempatan dengan nilai pelaburan sebanyak RM 9.5 bilion.
- 3.3. Rancangan Malaysia Kesebelas (RMK11) merupakan rancangan pembangunan lima tahun terakhir ke arah merealisasikan matlamat Wawasan 2020. Ia akan mengukuhkan lagi komitmen Kerajaan Negeri untuk mencapai pertumbuhan bermatlamatkan kemakmuran dan kesejahteraan rakyat.
- 3.4. Menjelang tahun 2016, Negeri Pahang akan terus mencatatkan prestasi Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) sebanyak 5.7 peratus setahun berdasarkan harga malar 2010 sehingga tahun 2020 dengan mengambil kira pertumbuhan ekonomi negeri yang dijangkakan berkembang pada kadar 5 peratus sehingga 6 peratus setahun. Bagi meningkatkan pendapatan per kapita dan pendapatan isi rumah serta kesejahteraan rakyat, Kerajaan Negeri Pahang sentiasa memberi sokongan dan perhatian terhadap usaha-usaha peningkatan inovasi dan produktiviti dalam RMK-11.

- 3.5. Kerajaan Negeri perlu menguruskan hasil Negeri dengan berhemah dan penuh hati-hati. Pegawai Pengawal perlu memastikan :
 - 3.5.1. Kawalan terhadap Belanja Mengurus diperketat;
 - 3.5.2. Mengurangkan perbelanjaan yang kurang kritikal;
 - 3.5.3. Mengelakkan pembaziran; dan
 - 3.5.4. Memastikan pengurusan kewangan dilakukan dengan cekap.

Perkara di atas perlu diberi perhatian utama bagi mengekalkan keyakinan tinggi rakyat terhadap keupayaan Kerajaan dalam mengurus ekonomi secara berkesan.

- 3.6. Tahun 2018 adalah tahun ketiga pelaksanaan RMK-11 dan Kerajaan Negeri akan terus komited meneruskan agenda Pembangunan Negeri. Pegawai Pengawal perlulah memberikan perhatian kepada perkara-perkara berikut :
 - 3.6.1. Hasil Kerajaan Negeri perlu dipertingkatkan;
 - 3.6.2. Melaksanakan langkah berjimat cermat dan kawalan dalaman yang lebih berdisiplin;
 - 3.6.3. Menumpukan kepada "Core Business" Jabatan;
 - 3.6.4. Memastikan semua perbelanjaan komited terutama yang berkontrak disediakan peruntukan yang mencukupi;
 - 3.6.5. Penyelenggaraan aset kerajaan termasuk bangunan, peralatan dan kelengkapan diberi keutamaan; dan
 - 3.6.6. Memastikan keupayaan melaksanakan program dan aktiviti diambil kira semasa mengemukakan permohonan.

4. PENYEDIAAN CADANGAN ANGGARAN HASIL

- 4.1. Pegawai Pengawal hendaklah mengambil daya usaha yang lebih serius untuk menganggar dan memungut setiap jenis hasil iaitu hasil bagi tahun semasa dan juga tunggakan terkumpul tahun-tahun sebelumnya seperti berikut:
 - 4.1.1. Jumlah hasil bagi tiap-tiap jenis hasil yang sebenar dan sepatutnya dipungut bagi tahun 2018;
 - 4.1.2. Anggaran bagi tiap-tiap jenis hasil tahun 2018 yang boleh dipungut dalam tahun berkenaan;

- 4.1.3. Jumlah tunggakan tiap-tiap jenis hasil yang terkumpul tahun sebelumnya yang boleh dipungut dalam tahun 2018; dan
- 4.1.4. Baki tunggakan terkumpul (tunggakan tahun-tahun sebelum yang tidak dapat dipungut dalam tahun semasa).
- 4.2. Setiap butiran hasil yang disediakan hendaklah mengandungi perkiraan yang terperinci dengan mengambil kira asas-asas yang tepat mengenai kadar, jumlah dan sebagainya yang menentukan jumlah setiap jenis hasil sepatutnya dipungut bagi satu-satu tahun.
- 4.3. Penyediaan Anggaran Hasil 2018 hendaklah mengikut garis panduan di atas dan menggunakan format ABM-7A, ABM-7B dan ABM-7C.

5. PENYEDIAAN CADANGAN ANGGARAN BELANJA MENGURUS

- 5.1. Pegawai Pengawal diminta mengamalkan pengurusan kewangan berhemah dengan menyediakan cadangan Belanja Mengurus yang jelas setelah mengambil kira keperluan sebenar, keutamaan perbelanjaan dan kemampuan berbelanja Jabatan. Ini adalah untuk mempastikan Pegawai Pengawal dapat menguruskan peruntukan jabatan dengan cekap dan berkesan.

Batas Perbelanjaan 2018

- 5.2. Sebagai makluman, formula Pengiraan Batas Perbelanjaan 2018 adalah seperti berikut :-

**Batas Perbelanjaan 2018 = Dasar Sedia Ada 2017 + Dasar Baru
2017 + 3 % Kenaikan Emolumen.**

- 5.3. Agihan kepada Batas Perbelanjaan yang telah ditetapkan oleh Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri Pahang hendaklah dibuat berdasarkan kepada format yang mengandungi:
 - 5.3.1. Anggaran Peruntukan Mengikut Aktiviti (Batas Perbelanjaan); dan
 - 5.3.2. ABM-7.

Dasar Baru dan One Off

- 5.4. Cadangan Dasar Baru, One Off, Cadangan Penjimatan serta lampiran-lampiran sampingan hendaklah dikemukakan untuk tahun 2018. Dalam mengemukakan permohonan untuk Dasar Baru, Pegawai Pengawal adalah diminta mengambil perhatian kepada perkara berikut :-
 - 5.4.1. Permohonan Dasar Baru telah mendapat kelulusan Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (MMK) atau yang berkaitan sebelum permohonan peruntukan dikemukakan;
 - 5.4.2. Cadangan Penjimatan hendaklah dikemukakan sekiranya terdapat penjimatan kos akibat pemansuhan atau pengecilan skop Dasar Sedia Ada atau perubahan proses;
 - 5.4.3. Cadangan Dasar Baru dan One Off hendaklah diisi menggunakan format berikut;
 - 5.4.3.1 ABM-4 (untuk Ringkasan Dasar Baru dan One Off);
 - 5.4.3.2 ABM-5 (Cadangan bagi setiap Dasar Baru / One Off); dan
 - 5.4.3.3 ABM-6 (Cadangan Penjimatan bagi setiap Dasar Baru dan One Off).
- 5.5. Hala tuju pembangunan sepanjang tempoh lima (5) tahun mulai tahun 2016 hingga 2020 merangkumi tujuh (7) strategi iaitu:-
 - 5.5.1. Meningkatkan akses dan kapasiti jaringan darat, udara dan laut bagi menangani jurang pembangunan;
 - 5.5.2. Membesarkan kapasiti utiliti – air, elektrik dan komunikasi;
 - 5.5.3. Memantapkan modal insan;
 - 5.5.4. Menambah nilai sektor produktif – pertanian, pembuatan dan pelancongan;
 - 5.5.5. Melebarkan jaringan sosial bagi menangani jurang pembangunan;
 - 5.5.6. Meningkatkan kualiti hidup; dan
 - 5.5.7. Memantap dan meningkatkan pelaburan.

5.6. Pegawai Pengawal mesti merancang pelaksanaan projek dengan cekap. Pegawai Pengawal dan Agensi Pelaksana Projek perlu memastikan bahawa nilai wang (*value for money*) bagi setiap perbelanjaan yang dilakukan ke atas projek pembangunan menghasilkan output dan impak maksimum yang menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi. Oleh itu, Pegawai Pengawal perlu menyenaraikan projek-projek yang hendak dilaksanakan dan peruntukan yang dipohon perlulah dirancang dengan teliti dengan mengambil kira keperluan sebenar dan kemampuan kewangan Kerajaan Negeri.

6. PENYEDIAAN CADANGAN BELANJA PEMBANGUNAN

- 6.1. Selaras dengan penetapan hala tuju pembangunan tersebut, semua senarai projek yang akan dipertimbangkan hendaklah berdasarkan kepada fokus tersebut. **Pegawai Pengawal mesti mendapatkan kelulusan BPEN untuk melaksanakan projek-projek sebelum mengemukakan cadangan bajet bagi mendapatkan peruntukan.**
- 6.2. Pegawai Pengawal hendaklah memastikan peruntukan yang dipohon telah mengambil kira keupayaan melaksana oleh semua pihak yang berkenaan berdasarkan perancangan yang rapi serta keperluan aliran tunai sebenar bagi tahun tersebut. Bagi tujuan ini, jabatan dikehendaki menyediakan jadual kerja bagi setiap projek dengan menyenaraikan semua aktiviti dan tempoh siap serta peruntukan kewangan yang diperlukan untuk setiap peringkat aktiviti.
- 6.3. Pegawai Pengawal dikehendaki menyediakan peruntukan token pada tahun 2017 bagi projek-projek yang pelaksanaan fizikalnya dirancang bermula pada tahun 2018 khususnya peruntukan untuk membiayai kerja-kerja awalan projek seperti pengambilan baki tanah, kajian kesesuaian tanah, kajian kemungkinan serta urusan dokumentasi tender. Tindakan ini bertujuan supaya projek dapat dilaksanakan dengan lebih licin dan mengikut jadual yang telah ditetapkan pada tahun-tahun berikutnya. Walau bagaimanapun, bagi projek-projek baru, ianya bergantung pada dasar yang akan dikeluarkan oleh BPEN nanti.

7. PERJAWATAN

- 7.1. Kerajaan Negeri akan memastikan jumlah perjawatan dalam perkhidmatan awam negeri bersesuaian bagi memastikan jabatan Kerajaan terus meningkatkan mutu perkhidmatan dan kelincinan jentera penyampaian. Di dalam menimbang penyusunan semula struktur organisasi dan pengukuhan perjawatan, Kerajaan Negeri akan terus berpandukan kepada dasar-dasar sedia ada seperti meningkatkan aktiviti-aktiviti penguatkuasaan, menggalakkan pertumbuhan ekonomi mapan dan meningkatkan pembangunan sumber manusia.

7.2. Permohonan peruntukan untuk jawatan kosong (tidak diisi) hendaklah berdasarkan kepada kesesuaian tempoh pengisian yang dianggap munasabah. Untuk tujuan ini, Pegawai Pengawal hendaklah mendapatkan kepastian dari Pejabat Setiausaha Kerajaan mengenai pengisian jawatan tersebut. Keperluan peruntukan untuk jawatan kosong hendaklah dipohon dengan mengisi format ABM-3B bagi tempoh **6 bulan gaji**.

8. PENYAMPAIAN CADANGAN BELANJAWAN 2018

8.1. Tatacara menyediakan Cadangan Anggaran Belanjawan Tahun 2018 adalah seperti di Lampiran 1, Lampiran 2 dan Lampiran 3.

Format-format yang perlu diisi adalah seperti berikut:

LAMPIRAN 1 – Anggaran Hasil

- (i) Format ABM-7A - Ringkasan Hasil Mengikut Objek Sebagai.
- (ii) Format ABM-7B - Butiran Hasil Mengikut Objek Lanjut.
- (iii) Format ABM-7C - Anggaran Hasil Tahun 2018.

LAMPIRAN 2 – Anggaran Belanja Mengurus

- (i) Format ABM-1 - Ringkasan Eksekutif.
- (ii) Format ABM-2 - Perjanjian Program.

Dikemukakan secara berasingan daripada ABM yang lain

- (iii) Format ABM-3 - Ringkasan Kedudukan Keanggotaan.
- (iv) Format ABM-3A - Keterangan Mengenai Emolumen.
- (v) Format ABM-3B - Keterangan Mengenai Jawatan Kosong.
- (vi) Format ABM-4 - Ringkasan Cadangan Dasar Baru dan "One Off".
- (vii) Format ABM-5 - Cadangan Dasar Baru dan "One Off".
- (viii) Format ABM-6 - Cadangan Penjimatan.
- (ix) Format ABM-7 - Anggaran Perbelanjaan Mengurus Tahun Baru Mengikut Objek Am dan Objek Sebagai.

LAMPIRAN 3 – Anggaran Belanja Pembangunan

- (i) AP-1 - Belanja Pembangunan Jabatan Tahun 2018 Bagi Projek-Projek Pembangunan.
- (ii) AP-2 - Justifikasi Anggaran Pembangunan.

8.2. Cadangan Anggaran Belanjawan Tahun 2018 hendaklah dikemukakan kepada Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri Pahang **pada atau sebelum 16 Mei 2017 (Selasa)** dengan jumlah salinan seperti berikut:

- (i) Cadangan Anggaran Belanja Mengurus dalam lima (5) salinan(ABM-3 hingga ABM-7), **Asingkan Ringkasan Eksekutif dan Perjanjian Program** dua (2) salinan;
- (ii) Cadangan Anggaran Belanja Pembangunan dalam lima (5) salinan, satu (1) salinan hendaklah dikemukakan terus kepada Bahagian Perancang Ekonomi Negeri, Pejabat Setiausaha Kerajaan Pahang. **Projek-projek yang diperakukan oleh BPEN sahaja yang akan dipertimbangkan; dan**
- (iii) Cadangan Anggaran Hasil dalam lima (5) salinan.

8.3. Pegawai Pengawal dikehendaki memasukkan Data Belanjawan untuk Tahun 2018 ke dalam Sistem SPEKS - Modul Bajet. Sila rujuk Manual SPEKS Sistem Belanjawan yang telah diedarkan kepada semua Pegawai Pengawal. Kemasukan data belanjawan dalam Sistem SPEKS perlu disiapkan selepas pemeriksaan bajet dibuat oleh Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri.

9. PEMERIKSAAN BELANJAWAN 2018

9.1 Pemeriksaan Cadangan Anggaran Belanja Mengurus dan Cadangan Anggaran Belanja Pembangunan akan diadakan mulai bulan **Jun 2017**. Pegawai Pengawal adalah **dinasihatkan hadir sendiri bersama pegawai-pegawai yang terlibat** secara langsung dengan pengurusan kewangan Jabatan serta membawa dokumen- dokumen seperti berikut :-

- (i) Laporan Prestasi Perbelanjaan 2016 & 2017(terkini); dan
- (ii) Surat/Dokumen lain yang menyokong permohonan peruntukan Dalam Cadangan Anggaran Perbelanjaan Perbelanjaan Mengurus/Pembangunan Tahun 2018. Permohonan **One Off** hendaklah disertakan dengan tiga (3) Sebut Harga (*quotation*) sebagai asas kepada jumlah yang dipohon.

10. LAPORAN PENGECAULIAN TAHUNAN

10.1. Laporan Pengecualian Tahunan merupakan satu laporan untuk menjelaskan petunjuk prestasi (kewangan/bukan kewangan) yang mana pencapaian *input/output* terkeluar dari tahap varian yang dipersetujui dalam Perjanjian Program. Laporan tersebut hendaklah dikemukakan ke Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri Pahang sebelum **30 Mac 2018** melalui format seperti di **Lampiran A**.

11. PENUTUP

- 11.1. Pegawai Pengawal adalah diingatkan supaya memberikan perhatian serius dalam merancang dan menyediakan anggaran bajet bagi mengelakkan sebarang perbelanjaan terlebih ataupun tidak mencukupi sehingga terpaksa meminta peruntukan tambahan.

Sekian, terima kasih.

"BERKHIDMAT UNTUK NEGARA"

(DATO' INDERA HAJI MOHAMAD ROSLAN BIN HARUN,
SIMP., DSAP., DIMP., SMPY,
PEGAWAK KEWANGAN NEGERI
PAHANG DARUL MAKMUR

Bertarikh : 28 Mac 2017

s.k YAB. Menteri Besar Pahang
YB. Setiausaha Kerajaan Pahang
Timbalan Setiausaha Kerajaan (Pembangunan)
Pengarah Audit Cawangan Pahang
Akauntan Negeri
Ketua Audit Dalam Pejabat Setiausaha Kerajaan

SENARAI EDARAN:

1. Pengelola Bijaya Diraja, KDYMM Sultan Pahang, Pekan
2. Y.B. Setiausaha Kerajaan Pahang, Kuantan
3. Y.B. Pegawai Kewangan Negeri Pahang, Kuantan
4. Setiausaha Suruhanjaya Perkhidmatan Awam Pahang, Kuantan
5. Setiausaha Dewan Undangan Negeri, Kuantan
6. Pengarah Kerja Raya Negeri Pahang, Kuantan
7. Pengarah Perhutanan Negeri Pahang, Kuantan
8. Pengarah Perkhidmatan Veterinar Negeri Pahang, Kuantan
9. Pengarah Pertanian Negeri Pahang, Kuantan
10. Pengarah Pengairan dan Saliran Negeri Pahang, Kuantan
11. Pegawai Daerah Bentong
12. Pegawai Daerah Cameron Highlands
13. Pegawai Daerah Jerantut
14. Pegawai Daerah Kuantan
15. Pegawai Daerah Lipis
16. Pegawai Daerah Pekan
17. Pegawai Daerah Raub
18. Pegawai Daerah Temerloh
19. Pegawai Daerah Rompin
20. Pegawai Daerah Maran
21. Pegawai Daerah Bera
22. Pengarah Tanah dan Galian Negeri Pahang, Kuantan
23. Pengarah Jabatan Mineral dan Geosains Pahang, Kuantan
24. Pengarah Jabatan Agama Islam Pahang, Pekan
25. Pengarah Perancang Bandar dan Desa Negeri Pahang, Kuantan
26. Pengarah Kebajikan Masyarakat Negeri Pahang, Kuantan
27. Sahibus Samahah Mufti Negeri Pahang, Kuantan
28. Ketua Hakim Syarie Negeri Pahang, Kuantan
29. Pegawai Kemajuan Negeri Pahang, Kuantan

Lampiran A

LAPORAN PENGEJECUALIAN

1. Agensi/Jabatan :
2. Program :
3. Aktiviti :

Petunjuk	Peringkat Prestasi					Alasan-alasan Perbezaan Prestasi	Cadangan Tindakan Untuk Memperbaiki Keadaan
	Persetujuan	Pencapaian	Varian Dipersetujui	Varian sebenar*			
Nyatakan Perbelanjaan Objek Am dan Output yang pencapaian prestasinya untuk tahun lalu tidak selaras dengan pencapaian yang dipersetujui dalam Borang-borang ABM 2 dan dalam Perjanjian Program							

Nota : * Varian sebenar = $\frac{(\text{Pencapaian} - \text{Persetujuan})}{\text{Persetujuan}} \times 100$

(Landatangan Pegawai Pengawal)

Tarikh: